

## แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 4

### การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำ (1)

#### 1. หัวข้อเนื้อหาประจำบท

- 1.1 การแปลประธาน
- 1.2 การแปลคำนำหน้านาม
- 1.3 การแปลคำนาม
- 1.4 การแปลสรรพนาม
- 1.5 การแปลกริยาวิเศษณ์
- 1.6 การแปลคำที่มีความหมายหลายนัย
- 1.7 การแปลคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน
- 1.8 การแปลคำกำกวม

#### 2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลประธานได้
- 2.2 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำนำหน้านามได้
- 2.3 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำนามได้
- 2.4 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลสรรพนามได้
- 2.5 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลกริยาวิเศษณ์ได้
- 2.6 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำที่มีความหมายหลายนัยได้
- 2.7 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกันได้
- 2.8 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำกำกวมได้

#### 3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

- 3.1 นักศึกษาแบ่งกลุ่มโดยใช้หลักการเข้ากลุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย กลุ่มละ 2-3 คน
- 3.2 กำหนดประเด็นปัญหาตามหัวข้อเนื้อหาประจำบทโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย
- 3.3 นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่ได้รับจากฐานข้อมูลออนไลน์ หรือห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัย
- 3.4 นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบและสรุปจดบันทึกเนื้อหาลงในสมุดหรือใบงาน
- 3.5 นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกมานำผลการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อเสนอหน้าชั้นเรียน

- 3.6 ผู้สอนบรรยายเสริม (สื่อประกอบ PowerPoint) ประเด็นที่ยังขาดไปหรือยังไม่ชัดเจน และสรุปเนื้อหาประจำบท และถามตอบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.7 มอบหมายแบบฝึกหัดท้ายบท (การบ้านรายบุคคล) เพื่อทบทวนความเข้าใจของผู้เรียน

#### 4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 4.2 PowerPoint slide ประกอบคำบรรยายเนื้อหาตามบท
- 4.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ Smart phone ที่ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต
- 4.4 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต

#### 5. การวัดผลและการประเมินผล

- 5.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมไม่สมบูรณ์ ได้แก่ การร่วมกันถามตอบ การนำเสนอเนื้อหา หน้าชั้นเรียน และการศึกษาค้นคว้า
- 5.2 การถามตอบในชั่วโมงเรียน
- 5.3 การทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- 5.4 การสรุปเนื้อหาเป็นใบงาน

# บทที่ 4

## การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

### ในระดับคำ (1)

#### บทนำ

---

คำศัพท์ในภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นระบบพยางค์ สระ การออกเสียงหรือรากศัพท์ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นปัญหาแก่นักแปลพอสมควร การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำได้นั้น ไม่ใช่เพียงแค่รู้ความหมายของคำศัพท์ดังกล่าวแล้วสามารถแปลตามนั้นได้เลย มีคำศัพท์จำนวนไม่น้อย เช่น คำศัพท์ที่ทำหน้าที่เป็นประธาน คำนำหน้านาม คำนาม สรรพนาม เมื่อเปิดดูคำแปลในพจนานุกรมจะพบว่ามีความหมายในภาษาไทยอยู่หลายนัย หรือบางคำในภาษาไทยจะพบว่ามีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษหลายคำ และบางคำยังคงเป็นคำที่กำกวมเมื่ออยู่ในประโยคหรือวลี จนบางครั้งทำให้เกิดความสับสนและเกิดความคาดเคลื่อนในการเลือกใช้ นักแปลจึงต้องศึกษาว่าคำภาษาอังกฤษแต่ละคำมีความต่างกันในการใช้อย่างไร มีความหมายในระดับใด ใช้ในบริบทหรือสถานการณ์เช่นไร ถึงจะถูกต้องตรงตามความหมายที่แท้จริง ดังนั้น นักแปลจึงต้องมีกลวิธีและแนวทางประกอบจึงจะทำให้การแปลสื่อความได้ตรงตามต้นฉบับและได้สำนวนภาษาที่ไพเราะในภาษาเป้าหมาย

#### การแปลประธาน

---

ประโยคในภาษาอังกฤษที่สมบูรณ์เบื้องต้นจะประกอบด้วยประธาน กริยาและหรืออาจมีกรรมอยู่ด้วย (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555 : 1) ประธานและกริยาจะมีความสอดคล้องกันเสมอ หลักภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยโดยทั่วไปจะระบุประธานไว้อย่างชัดเจน แต่ยังมีประโยคอีกจำนวนมากที่ไม่นิยมระบุประธานไว้ นิยมละประธานไว้ในฐานที่เข้าใจโดยเฉพาะในภาษาไทย แต่ในภาษาอังกฤษจะมีความเข้มงวดเรื่องประธาน การละไว้ต้องอาศัยกฎเกณฑ์ตามหลักภาษา ประโยคเดียวกันในภาษาอังกฤษไม่ได้ละประธานแต่ในภาษาไทยอาจต้องละประธาน หรือในทางกลับกันในภาษาอังกฤษละประธานแต่ในภาษาไทยเมื่อแปลไม่สามารถละประธานได้ ในภาษาอังกฤษมีคำที่เป็นประธานอยู่กลุ่มหนึ่ง บางครั้งทำหน้าที่เพียงส่วนเติมเต็มประโยคเท่านั้นเรียกว่า “structural subject” ตัวอย่างเช่น คำว่า

“it” “there” และ “here” นิยมนำมาใช้เป็นประธานในประโยค และจำเป็นต้องละคำประธานเหล่านี้เมื่อแปลเป็นภาษาไทย (วิชญ์ กอปรสิริพัฒน์, 2549 : 11-13)

1. “it” โดยทั่วไปในภาษาไทยนิยมแปลว่า “มัน” เมื่อทำหน้าที่เป็น “structural subject” จะไม่มีความหมายใดๆ ตัวอย่างเช่น

a. It's cool!

ไม่ควรแปลว่า “มันเป็นสุดยอด หรือ มันคือยอดเยี่ยม”

ควรแปลว่า “สุดยอด หรือ ยอดเยี่ยม”

b. it's said that.

ไม่ควรแปลว่า “มันได้กล่าวกันว่า”

ควรแปลว่า “กล่าวกันว่า”

c. It's me.

ไม่ควรแปลว่า “มันเป็นฉันเอง”

ควรแปลว่า “ฉันเอง”

d. It takes time and patience to master the English language.

ไม่ควรแปลว่า “มันใช้เวลาและความอดทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

ควรแปลว่า “ต้องใช้เวลาและความอดทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ”

2. “there” นิยมแปลว่า “ที่นั่น” เมื่อทำหน้าที่เป็น “structural subject” จะไม่มีความหมายใดๆ ตัวอย่างเช่น

a. there's a hotel in the city.

ไม่ควรแปลว่า “ที่นั่นมีโรงแรมในเมือง”

ควรแปลว่า “มีโรงแรมในเมือง”

b. Hurry up! There goes the train!

ไม่ควรแปลว่า “เร็ว ที่นั่นรถไฟมานั้นแล้ว”

ควรแปลว่า “เร็ว รถไฟมานั้นแล้วไง”

c. There goes our love again.

ไม่ควรแปลว่า “ที่นั่นรักของเราพังลงอีกครั้ง”

ควรแปลว่า “รักของเราพังลงอีกครั้ง”

3. “here” นิยมแปลว่า “ที่นี่” เมื่อทำหน้าที่เป็น “structural subject” จะไม่มีความหมายใดๆ ตัวอย่างเช่น

- a. Here comes the bus.  
 ไม่ควรแปลว่า “รถโดยสารมาที่นี่แล้ว”  
 ควรแปลว่า “นี่ไง รถโดยสารมาแล้ว”

- c. Here’s my book.  
 ไม่ควรแปลว่า “ที่นี่คือหนังสือของฉัน”  
 ควรแปลว่า “นี่หนังสือของฉัน”

นอกจากนี้ยังมีคำในภาษาอังกฤษที่นิยมละประธานไว้ โดยทั่วไปอยู่ในรูปของประโยคบังคับ (imperative) หรือ คำสั่ง คำขอร้อง และคำขออนุญาต (Orders and Requests) เวลาแปลเป็นภาษาไทย ก็ละประธานไว้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น

- a. Don’t smoking. “ห้ามสูบบุหรี่”  
 b. Come here! “มาที่นี่”  
 c. Be careful. “ระวังนะ”  
 d. Open the window, please! “กรุณาเปิดหน้าต่างหน่อย”

4. ประธานในประโยคไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นคำนามหรือสรรพนามเท่านั้น ลักษณะของโครงสร้างทางภาษาคำที่สามารถเป็นประธานในประโยค ได้แก่ คำนาม (Noun) ชนิดต่างๆ คำสรรพนาม (Pronoun) นามวลี (Noun phrase) อนุประโยค (Clauses) หรือ คำกริยาเติม -ing (Gerund) และ คำกริยาตามด้วย to (Infinitive with to) (สุพรรณณี ปิ่นมณี, 2555 : 2-4) ตัวอย่างเช่น

- a. **Mastering the English language** takes time and patience.  
**การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ** ต้องใช้เวลาและความอดทน
- b. **To learn English** is important.  
**การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ** เป็นสิ่งสำคัญ
- c. **Hanging out with friends** can get rid of my stress.  
**การออกไปเที่ยวกับเพื่อนๆ** ช่วยขจัดความเครียดได้

สรุปได้ว่า การแปลคำที่เป็นประธานในประโยคภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสามารถละคำแปลได้เมื่อทำหน้าที่เป็น “structural subject” และเป็นประโยคคำสั่ง ขอร้องและขออนุญาต

## การแปลคำนำหน้านาม

คำนำหน้านาม เรียกว่า “Article” ในภาษาอังกฤษเป็นคำที่ทำหน้าที่นำหน้านามมีอยู่ด้วยกัน 3 คำหลักๆ ได้แก่ “a” “an” และ “the” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 46) ในภาษาไทยไม่มีระบบโครงสร้างทางภาษาเช่นนี้ บ่อยครั้งที่สร้างปัญหาให้กับนักแปล โดยทั่วไปไม่นิยมแปล และสามารถละคำแปลไว้ได้เลย แต่มีประเด็นที่จำเป็นต้องแปล โดยมีหลัก ดังนี้

1. คำนำหน้านาม “a” และ “an” ไม่นิยมแปลเมื่อไม่ต้องการเจาะจง ไม่เน้นสิ่งใดหรือประโยคดังกล่าวแสดงความหมายโดยทั่วไป ตัวอย่างเช่น

- a. She is **a** Chinese tourist.  
หล่อนเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน
- b. There is **a** chair in the room.  
มีเก้าอี้ในห้อง
- c. I haven't sent **an** e-mail to you yet.  
ฉันยังไม่ได้ส่งอีเมลถึงคุณ
- d. He applied to become **an** American citizen.  
เขาสัมผัสเข้าเป็นพลเมืองอเมริกัน

2. ต้องการเน้นจำนวน “a” และ “an” ที่มีความหมายว่า “หนึ่ง” (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 150) ตัวอย่างเช่น

- a. **A** cat is an animal.  
แมวเป็นสัตว์เลี้ยงชนิด**หนึ่ง**
- b. You owe me **a** hundred baht.  
คุณติดหนี้ผม**หนึ่ง**ร้อยบาท
- c. He bought **a** new car yesterday.  
เขาซื้อรถใหม่คัน**หนึ่ง**เมื่อวานนี้
- d. She has **a** million dollar.  
หล่อนมีเงิน**หนึ่ง**ล้านดอลลาร์

3. หากใช้บอกอัตราต่อหนึ่งหน่วย แปลว่า “ละ” (per) (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 151) ตัวอย่างเช่น

- a. He calls his girlfriend twice **a** day.  
เขาโทรหาคนรักวัน**ละ**สองครั้ง

b. They can run 10 kilometers **an** hour.

พวกเขาสามารถวิ่งได้ชั่วโมงละ 10 กิโลเมตร

4. “the” เมื่อใช้นำหน้านามที่กล่าวถึงมาแล้ว นิยมแปลว่า “นั้น” ตัวอย่างเช่น

a. I saw a man and a woman at the market this morning. **The** man was tall, but **the** woman was short.

ฉันพบผู้ชายกับผู้หญิงคู่หนึ่งที่ตลาดเมื่อเช้านี้ ผู้ชาย**นั้น**ตัวสูง ส่วนผู้หญิง**นั้น**ตัวเตี้ย

สรุปได้ว่า คำนำหน้าสรรพนาม (article) “a” และ “an” ไม่แปลเมื่ออยู่ในประโยคที่ไม่เน้นหรือไม่เจาะจง แต่ถ้าเน้นจำนวนแปลว่า “หนึ่ง” บอกอัตราหน่วยแปลว่า “ละ” ส่วน “the” เมื่อนำหน้านามที่กล่าวมาแล้วนิยมแปลว่า “นั้น”

## การแปลคำนาม

โครงสร้างทางไวยากรณ์ด้านการวางคำศัพท์ตามประโยคในภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง และยังพบว่าความหมายตามพจนานามบางคำมีคำแปลเป็นภาษาไทยให้เลือกมากมาย จึงเกิดปัญหากับนักแปลที่ยังไม่เชี่ยวชาญ สำหรับหลักในการแปลคำนาม (noun) เบื้องต้น ดังนี้

1. **พจน์ของคำนาม** เรียกว่า “the number of nouns” คำนามในภาษาอังกฤษจะมีการระบุพจน์คือบอกจำนวนว่าคำนามดังกล่าวเป็นเอกพจน์ (singular) หรือ พหูพจน์ (plural) โดยการเปลี่ยนรูป เช่น คำว่า Child หมายถึง เด็กชาย (คนเดียว) และคำว่า children หมายถึง เด็กๆ (หลายคน) (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 51) ซึ่งคำนามแต่ละคำจะมีกฎเกณฑ์ตามระบบไวยากรณ์ในการจัดกลุ่มและแบ่งประเภทของการผันจากรูปเอกพจน์ไปเป็นพหูพจน์ที่แตกต่างกันไป ปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่มีในระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาไทย เพื่อให้ได้ความหมายที่สอดคล้องกับต้นฉบับการแปลคำนามที่เป็นพหูพจน์นิยมเพิ่มคำว่า “บรรดา” “เหล่า” “กลุ่ม” “ทั้งหลาย” “หลาย” “พวก” “ทั้งหลายเหล่านั้น” หรือ ระบุเป็นจำนวน หรือ ใช้เครื่องหมายไม้มายก (ๆ) (วรรณถ วิมลเฉลา, 2539 :92 และ สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 30) ตัวอย่างเช่น

a. There are **students** in the library.

มีนักศึกษา**หลายคน**อยู่ในห้องสมุด

b. **Dogs** are not my favorite pet.

**พวกสุนัข**ไม่ใช่สัตว์ที่ฉันชอบเลี้ยง

- c. **The birds** are singing outside our window.  
**เหล่านกกำลังส่งเสียงร้องอยู่นอกหน้าต่าง**
- d. He has **two million** car.  
**เขามีรถราคาสองล้าน**
- e. **Terrorists** have burned three schools at Narathiwat.  
**กลุ่มผู้ก่อการร้ายได้เผาโรงเรียนสามแห่งที่ จังหวัดนาราธิวาส**
- f. **Kids** love ice cream.  
**เด็กๆ ชอบไอศกรีม**

การเลือกใช้คำที่บ่งชี้ถึงความหมายในเชิงพหูพจน์ในภาษาไทยนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถแปลได้หลายแบบ นักแปลต้องอาศัยจากค่านิยมและวัฒนธรรมในภาษาไทยเป็นสำคัญ

**2. คำนามเฉพาะ** นามบางจำพวกแม้จะมีรูปเป็นพหูพจน์แต่ในโครงสร้างทางไวยากรณ์จะใช้อย่างเอกพจน์เท่านั้น ดังนั้นจึงต้องแปลอย่างเอกพจน์เช่นกัน เช่น

economics	(วิชาเศรษฐศาสตร์)	civics	(วิชาหน้าที่พลเมือง)
works	(โรงงาน/ผลงาน)	ethics	(วิชาศีลธรรม)
mumps	(โรคคางทูม)	news	(ข่าว)
mathematics	(คณิตศาสตร์)	teens	(วัยรุ่น (13 – 19 ปี))
ashes	(ขี้เถ้า)	mechanics	(กลศาสตร์)
twenties	(วัยหนุ่มสาว (20–29 ปี))	measles	(โรคหัด)
politics	(การเมือง)	thirties	(วัยกลางคน (30 – 39 ปี))
tactics	(กลยุทธ์)	sciences	(วิทยาศาสตร์)
headquarters	(สำนักงานใหญ่)	means	(วิธี)
statistics	(วิชาสถิติ)	whereabouts	(ที่อยู่)

ตัวอย่างเช่น

- a. **Sciences** is not my favorite subject.  
**วิทยาศาสตร์ไม่ใช่วิชาที่ฉันชอบ**
- b. **Measles** is still a fairly serious childhood disease in some countries.  
**โรคหัดยังเป็นโรคในวัยเด็กที่ค่อนข้างรุนแรงในบางประเทศ**
- c. They were both in their late **teens**.  
**ทั้งคู่เคยอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย**

- d. He teaches classes on **ethics** and ancient philosophy.

เขาสอนเกี่ยวกับวิชา**จริยธรรม**และปรัชญาโบราณ

3. **คำนามมีหลายนัย** นามบางคำพวกเมื่อที่มีรูปเป็นพหูพจน์จะมีความหมายเป็นนัยอื่น ตัวอย่างเช่น

- a. We received **advice** of the company's closure. (เอกพจน์)

เราได้รับ**คำแนะนำ**ให้ปิดกิจการของบริษัท

Bank **advices** were issued on 16 November. (พหูพจน์)

**รายงาน**ธนาคารออกเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน

- b. We prepared for the trip in a very organized **manner**. (เอกพจน์)

พวกเราได้เตรียมการเดินทางด้วย**วิธีการ**เป็นอย่างดี

They have strange **manners**. (พหูพจน์)

พวกเขามี**พฤติกรรม**แปลก ๆ

4. **คำนามที่ต้องมีลักษณะนาม** บางคำเมื่อแปลเป็นภาษาไทยจำเป็นต้องเติมลักษณะนามเพิ่มข้างหน้าเพื่อให้สื่อความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

- a. **The United Nations** was established on 1945.

**องค์การสหประชาชาติ**ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2488

- b. Anaconda is the largest reptile in the world.

**งูอนาคอนด้า**เป็นสัตว์เลื้อยคลานที่ใหญ่ที่สุดในโลก

- c. **Prasit** is the manager of this company.

**คุณประสิทธิ์**เป็นผู้จัดการของบริษัทนี้

- d. The experience can be gained by **reading**.

ประสบการณ์สามารถเกิดได้จากการ**อ่านหนังสือ**

5. **คำนามยืม** ภาษาอังกฤษบางคำหรือคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น ที่ไม่สามารถแปลเป็นภาษาไทยแบบตรงๆ นักแปลจำเป็นต้องใช้วิธีการเติมข้อความสั้นๆ หรือเติมคำอธิบาย เพื่อขยายความของคำดังกล่าวให้เข้าใจง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น

- a. British people love to eat **Cumberland Sausage**.

คนอังกฤษนิยมรับประทาน**ไส้กรอกเนื้อหมูผสมที่ผสมเครื่องเทศและ**

**สมุนไพร**

- b. **Diwali** festival is held to welcome the Hindu New Year.  
เทศกาล **ดีวาลี** (เทศกาลแห่งแสงไฟและความรื่นเริง) จัดขึ้นเพื่อต้อนรับปี  
ใหม่ของชาวฮินดู
- c. He dressed up as a **Frankenstein** on **Halloween**.  
เขาแต่งกายเป็น**ฟรังเกนสไตน์**ในวัน**ฮาโลวีน** (วันปล่อยผี)
- d. It is said that Transylvania is the birthplace of **Dracula**.  
เล่ากันว่าเมืองทรานซิลเวเนียเป็นบ้านเกิดของ**ผีดูดเลือดแดร์คูล่า**
- e. I'm from a **small family with no aunts**.  
ฉันมาจาก**ครอบครัวเล็กๆ ที่ไม่มีป้าสักคน**

6. **ศัพท์ที่ผันตัวเป็นนาม** การแปลคำศัพท์ที่ผันรูปเป็นนาม เพื่อทำหน้าที่เสมือนคำนาม เมื่ออยู่ในตำแหน่งต่างๆ ภายในประโยคนิยมแปลว่า “ความ” หรือ “การ” ได้แก่

6.1 คำกริยาเติม -ing (Gerund)

- a. **Reading** helps you learn worldwide. (เป็นประธาน)  
**การอ่านหนังสือ**ช่วยให้เรียนรู้โลกกว้าง
- b. Her favorite hobby is **reading**. (เป็นส่วนสมบุรณ์)  
งานอดิเรกที่เธอโปรดคือ**การอ่านหนังสือ**
- c. We should exercise by **swimming**. (เป็นกรรม)  
พวกเราควรออกกำลังกายด้วย**การว่ายน้ำ**

6.2 คำกริยาตามด้วย to (Infinitive with to)

- a. **To learn** is important for human being. (เป็นประธาน)  
**การเรียนรู้**เป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์
- b. The most important thing in life is **to learn**. (เป็นส่วนสมบุรณ์)  
สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตคือ**การเรียนรู้**
- c. She enjoys **to take** selfie with her boyfriend. (เป็นกรรม)  
เธอชอบ**การถ่ายรูป (เซลฟี)** ตัวเองกับคนรัก

6.3 คำนามในกลุ่มอาการนาม (abstract noun) คือบอกอาการหรือสภาวะ เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ” หรือ “การ” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 46-47) ตัวอย่างเช่น

intelligence	(ความฉลาด)	difference	(ความแตกต่าง)
goodness	(ความดี)	love	(ความรัก)

education	(การศึกษา)	importance	(ความสำคัญ)
participation	(การมีส่วนร่วม)	makeup	(การแต่งหน้า)
wisdom	(ความฉลาด)	height	(ความสูง)
vacancy	(ความว่าง)	ability	(ความสามารถ)
though	(ความคิด)	speech	(การพูด)
improvement	(การปรับปรุง)	knowledge	(ความรู้)
discovery	(การค้นพบ)	failure	(ความล้มเหลว)
pressure	(ความกดดัน)	childhood	(ความเป็นเด็ก)
relationship	(ความสัมพันธ์)	เป็นต้น ...	

ตัวอย่างเช่น

a. **knowledge** is power.

ความรู้คือพลัง

b. Thai government provides **education** for poor people.

รัฐบาลไทยจัดการศึกษาให้กับคนจน

c. Does anyone think the leadership **ability** can be quantified?

ทุกคนคิดว่าความสามารถในการเป็นผู้นำสามารถวัดได้หรือไม่

d. **Success** doesn't come overnight.

ความสำเร็จไม่ได้เกิดขึ้นเพียงข้ามคืน

e. Great **love** is the mother's love.

ความรักที่ยิ่งใหญ่คือรักจากมารดา

7. คำนามบางคำเกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติมีความหมายเป็นกลางๆ อาจเกิดปัญหาในการแปลเป็นภาษาไทย หากพบว่าเมื่ออยู่เป็นคำโดดๆ ไม่สามารถระบุได้ถึงสถานะทางครอบครัวได้อย่างถูกต้องได้ ซึ่งอาจหมายถึงญาติฝ่ายบิดาหรือมารดา นักแปลจะต้องสังเกตจากบริบทและเนื้อหาโดยรวม และต้องแปลโดยระบุสถานทางเครือญาติให้ชัดเจน ได้แก่

uncle เป็นคำเรียกพี่ชายหรือน้องชายของบิดาและมารดา ตัวอย่างเช่น

a. This is my **uncle**.

นี่คือคุณลุงผมครับ

b. Weerapong is my **uncle**.

คุณวีระพงษ์เป็นคุณลุงผมครับ

- c. He is my **uncle**.  
เขาเป็น**คุณลุง**ผมครับ
- d. How old is your **uncle**?  
**ลุง**ของคุณอายุเท่าไร

จากตัวอย่างประโยคข้างต้น พบว่า การแปลในระดับคำนั้น คำว่า “uncle” อาจหมายถึง “คุณลุง” “อาผู้ชาย” “น้าผู้ชาย” “อาเขย” หรือ “น้าเขย” ยังไม่สามารถระบุได้อย่างถูกต้องว่าควรใช้คำเรียกญาติข้างฝ่ายบิดาหรือมารดา เนื่องจากทั้งประโยคก็ยังไม่มียาละเอียดอื่นๆ ให้ระบุได้เช่นกัน สถานการณ์เช่นนี้มักแปลจึงต้องเน้นไปที่ความหมายที่ใกล้เคียงที่สุดโดยใช้คำกลางๆ เช่น “ลุง” ซึ่งเป็นคำเรียกพี่ชายของพ่อหรือแม่

“aunt” เป็นคำเรียกพี่สาวหรือน้องสาวของบิดาหรือมารดา ตัวอย่างเช่น

- a. She was brought up by her **aunt**.  
เธอได้รับการเลี้ยงดูโดย**คุณป้า**ของเธอ
- b. My **aunt** works hard for the family.  
**คุณป้า**ฉันทำงานหนักเพื่อครอบครัว
- c. Ray recalled going to the Songkran festival at his **aunt's** house.  
คุณเรย์นึกถึงการไปเที่ยวเทศกาลสงกรานต์ที่บ้านของ**คุณป้า**
- d. I spent my summer at the beach with an **aunt**.  
ฉันใช้เวลาพักร้อนที่ชายหาดกับ**คุณป้า**

สำหรับในประโยคที่ยกมาไม่อาจแปลได้ตรงๆ ว่าสถานะของญาติคนนี้เป็น “ป้า” “อา” หรือ “น้า” และเป็นญาติฝ่ายข้างบิดาหรือมารดา นักแปลอาจใช้คำกลางๆ คือ “ป้า” ซึ่งสามารถสื่อความได้และพอเป็นที่ยอมรับกันได้

“sister” เป็นคำเรียกพี่สาวหรือน้องสาวของตนเอง ตัวอย่างเช่น

- a. My **sister** is studying in university.  
**น้องสาว**ฉันกำลังศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย
- b. He has two **sisters**.  
เขามี**น้องสาว**สองคน
- c. Do you have any **sister**?  
คุณมี**น้องสาว**หรือเปล่า

จากประโยคที่ยกมายังไม่มีความหมายชัดเจนว่าควรแปลว่า “น้องสาว” หรือเปล่า หากจะระบุให้ชัดเจนควรเพิ่มคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงวัย ได้แก่ “older” “elder” หรือ “younger” ตัวอย่างเช่น

older sister หรือ elder sister	(พี่สาว)
younger sister	(น้องสาว)
older brother หรือ elder brother	(พี่ชาย)
younger brother	(น้องชาย)

สรุปได้ว่า การแปลคำนามที่เป็นพหูพจน์จะขึ้นต้นหรือลงท้ายด้วยคำว่า “บรรดา” “เหล่า” “กลุ่ม” “ทั้งหลาย” “หลาย” “พวก” “ทั้งหลายเหล่านั้น” หรือ ระบุเป็นจำนวน หรือ ใช้เครื่องหมายไ้มยามก (ๆ) และคำนามที่มีรูปเป็นพหูพจน์ที่เป็น ชื่อวิชา ชื่อโรค และศัพท์เฉพาะทาง แปลอย่างเอกพจน์ และคำนามบางประเภทต้องเพิ่มลักษณะนามข้างหน้า คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ไม่เป็นคำสามัญ ต้องเติมคำอธิบายหรือขยายความเพื่อความเข้าใจ คำที่ผันรูปมาเป็นคำนาม และกลุ่มอาการนาม จะขึ้นต้นคำแปลว่า “การ” หรือ “ความ” คำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัวให้ดูบริบทและเนื้อหาโดยรวมเพื่อให้สามารถระบุสถานะทางเครือญาติได้อย่างถูกต้อง

## การแปลสรรพนาม

สรรพนาม (pronoun) ในภาษาอังกฤษมีความซับซ้อนในโครงสร้างมากกว่าภาษาไทย ในขณะที่เดียวกันภาษาไทยมีความซับซ้อนในเชิงรูปคำมากกว่าภาษาอังกฤษเช่นกัน การแปลสรรพนามจึงต้องระมัดระวังและต้องศึกษาบริบทของภาษาต้นฉบับให้เข้าใจ พร้อมกันนั้นการถ่ายทอดความหมายสู่ภาษาไทยต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม บริบท สถานะทางสังคม และสภาวะทางอารมณ์ของผู้พูด ซึ่งในภาษาอังกฤษไม่มีลักษณะเช่นนี้ (วิชฌู กอปรสิริพัฒน์, 2549 : 25) หลักในการแปลสรรพนาม ดังนี้

**1. การแปลบุรุษสรรพนาม (Personal Pronoun)** ในภาษาอังกฤษได้แบ่งบุรุษสรรพนามออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) บุรุษสรรพนามที่ 1 ประกอบด้วย I และ we 2) บุรุษสรรพนามที่ 2 ประกอบด้วย you และ 3) บุรุษสรรพนามที่ 3 ประกอบด้วย he, she, it, และ they ในการแปลให้พิจารณาถึงบริบทต่างๆ อย่างละเอียดเพื่อให้สามารถได้ใจความได้อย่างถูกต้อง

1.1 การแปลบุรุษสรรพนาม “I” ในภาษาไทยอาจแปลได้หลากหลาย เช่น

a. He shouted at me with anger that, "I do not know".

เขาตะโกนใส่ฉันด้วยความโกรธว่า “**กู**ไม่รู้ว้ย”

b. I would like to thank you very much for being a celebrity, at my

wedding.

ของผม **กระผม**ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่มาเป็นเกียรติในงานแต่ง

c. Today, I am honored to be here as the president of the global warming conference.

โลกร้อน **วันนี้ข้าพเจ้า**รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มาเป็นประธานของการประชุมภาวะ

d. Daughter: Dad, can I hang out with my friends?

ลูกสาว : พ่อ, **หนู**ขอไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ได้ไหม

e. Son: Dad, can I hang out with my friends?

ลูกชาย : พ่อ, **ผม**ขอไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ได้ไหม

f. I spent my summer at Pattaya.

**ฉัน**ใช้เวลาพักร้อนที่พัทยา

g. I have been learning English since 2014.

**ผม**เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี 2014

h. Jesus, I trust in you.

พระเยซูเจ้า **ลูก**วางใจในพระองค์

หากว่าคำบุรุษสรรพนามที่ไม่สื่อความอย่างชัดเจนในประโยค สามารถเลือกแปลได้ตามความเหมาะสม ตัวอย่างเช่นประโยคที่ว่า “I don’t know who **you** are.” อาจแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า

**กู**ไม่รู้ว่า**มัน**เป็นใคร (คนสนิทหรือผู้พูดมีสถานะสูงกว่า)

**ผม**ไม่รู้ว่า**คุณ**เป็นใคร (บุคคลทั่วไป)

**กระผม**ไม่ทราบที่**ท่าน**เป็นใคร (ผู้มียศศักดิ์)

**อาตมา**ไม่ทราบที่**ท่าน**เป็นใคร (พระภิกษุ)

**กระหม่อม**ไม่ทราบที่**ฝ่าบาท**เป็นผู้ใด (ราชวงศ์)

ดังนั้น การแปลบุรุษสรรพนามทุกตัวในแต่ละบุรุษจะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากบริบทเป็นสำคัญ มิเช่นนั้นอาจสร้างความเสียหายให้กับงานแปลได้ เช่น หากจะแปลประโยคข้างต้นว่า “**ผม**ไม่รู้ว่า**ฝ่าบาท**เป็นใคร” ถือว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากคำราชาศัพท์จะต้องใช้ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

1.2 การแปลบุรุษสรรพนาม “it” โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “มัน” กับสัตว์ สิ่งของ และสถานที่เท่านั้น แต่นิยมแปลในลักษณะอื่นๆ หรือละคำแปลไว้ในบางกรณี ตัวอย่างเช่น

2.1.1 ใช้เกี่ยวกับเด็กแรกเกิดหรือสิ่งที่ไม่ต้องการเจาะจงเพศ ในภาษาไทยนิยมแปลว่า “แก” ตัวอย่างเช่น

a. The baby in bed. It is crying for help.  
เด็กที่นอนอยู่ที่เตียง แกกำลังร้องให้ช่วย

b. Look at that little baby in the shed. It looks so cute!  
ดูเด็กน้อยคนนั้นในรถเข็นสิ แกน่ารักมากเลย

1.2.2 ใช้เกี่ยวกับสภาพอากาศ เวลา และระยะทาง ให้ละคำแปล ตัวอย่างเช่น

a. It was very cold yesterday.  
อากาศหนาวมากเมื่อวาน

b. It is twenty minutes to four.  
อีก 20 นาทีบ่าย 4 โมง (2.40)

c. It is a hundred miles to my hometown.  
ไปบ้านผมระยะทาง 100 ไมล์

1.2.3 การแปลสรรพนาม “it” ที่อยู่ในรูปของกัมมวาจก (passive voice) จะมีสำนวนการแปลในภาษาไทย ดังนี้

a. It is said that... ควรแปลว่า กล่าวกันว่า...

b. It is hoped that... ควรแปลว่า หวังกันว่า...

c. it is believed that ... ควรแปลว่า เชื่อกันว่า...

d. it is understand well that... ควรแปลว่า เป็นที่เข้าใจกันดีว่า...

1.3 การแปลบุรุษสรรพนาม “she” ที่ใช้แทน “it” ได้แก่พวก สัตว์ (ที่โปรดปราน) ประเทศ เรือ แม่น้ำ และสามารถละคำแปลในภาษาไทยได้ แต่หากต้องการจะแปลให้ใช้หลักการใช้สรรพนามตามแบบไทยเป็นคำแปล ยกตัวอย่างเช่น

a. This is my dog, Jigsaw. He is very clever.  
นี่หมาของฉัน เจ้าจิ๊กซอว์ (มัน) ฉลาดมาก

b. The Royal Thai Navy is a great battleship, but she was never used in war.

เรือรบราชนาวีไทยเป็นเรือรบที่ยิ่งใหญ่แต่ (มัน) ไม่เคยใช้ในสงครามเลย

c. Chao Phraya River is the longest river in Thailand and **she** flows through many provinces of Thailand.

แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในประเทศไทย และ (**มัน**) ไหลผ่านหลายจังหวัดของไทย

e. There are 3 seasons in Thailand. **She** is very hot in the summer.

ประเทศไทยมี 3 ฤดู (**มัน**) ร้อนมากในฤดูร้อน

1.4 การแปลบุรุษสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรม เรียกว่า “Object pronoun” สำหรับในภาษาไทยนิยมแปลเหมือนกับบุรุษสรรพนามที่เป็นประธาน ตัวอย่างเช่น

a. Wipa told **me** that she would go to Bangkok.

คุณวิภาบอก**ฉัน**ว่าเธอจะไปกรุงเทพฯ

b. I will not let **her** go.

**ฉัน**จะไม่ให้**เธอ**ไป

c. We love **them** very much.

พวกเรา**รักเขา**มาก

d. I need to stay with **him**.

**ฉัน**อยากพักกับ**เขา**

2. การแปลสรรพนามทำหน้าที่เป็นคุณศัพท์ เรียกว่า “Possessive adjective” ในการแปลเป็นภาษาไทยจะมีคำว่า “ของ” เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของคำนาม ตัวอย่างเช่น

a. This is not **my** book.

**นี่**ไม่ใช่หนังสือ**ของ**ผม

b. **His** house is very big.

**บ้าน****ของ**เขาใหญ่มาก

c. **Her** parent lives in Phuket.

พ่อแม่**ของ**เธออาศัยอยู่ที่ภูเก็ต

d. **Their** school closes to the mine.

โรงเรียน**ของ**พวกเขาใกล้กับเหมือง

3. การแปลสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ เรียกว่า “Possessive pronoun” สำหรับในการแปลเป็นภาษาไทยจะมีคำว่า “ของ” เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

a. I do not want your money, **mine** is sufficient.

ฉันไม่อยากได้เงินคุณหรอก **ของฉัน**มีเยอะแล้ว

- b. Those pens are **yours**.

ปากกาเหล่านั้น**ของคุณ**

- c. Friends of **hers** warned her.

เพื่อน**ของเธอ**เตือนเธอแล้วนะ

- d. Dear friend, the choice is **ours**.

เพื่อนรัก ทางเลือกเป็น**ของเรา**เอง

4. การแปลสรรพนามสะท้อนตนเอง เรียกว่า “Reflexive pronoun” ใช้เพื่อเน้นย้ำคำนามให้เห็นเด่นชัดมากขึ้น โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “ด้วยตัว.....เอง” ตัวอย่างเช่น

- a. I **myself** fixed motorbike.

ผมซ่อมมอเตอร์ไซด์**ด้วยตัวของผมเอง**

- b. He **himself** bought this car.

เขาซื้อรถคันนี้**ด้วยตัวของเขาเอง**

- c. They could do it by **themselves**.

พวกเขาสามารถทำมันได้**ด้วยตัวของพวกเขาเอง**

- d. You come **yourself**. หรือ Come **yourself**!

จงมา**ด้วยตัวของคุณเอง** (อย่าให้ใครมาแทน)

5. การแปลสรรพนามเจาะจง เรียกว่า “Definite pronoun” หรือ “Demonstrative pronoun” ได้แก่ this, that, these, those, one, ones, such, the same, the former, the latter, เป็นต้น การแปลเป็นภาษาไทยจะต้องดูว่าคำสรรพนามเหล่านี้บ่งชี้อะไรในประโยค และใช้แทนสิ่งใด แล้วจึงแปลให้ได้ใจความสอดคล้องกัน ตัวอย่างเช่น

- a. **These** are good pens, but this **one** is the best.

ปากกาเหล่านี้ดี แต่**ตัวนี้**ดีที่สุด (one แทน pen)

- b. Which **cake** do you like? I like **this**.

คุณชอบเค้กชิ้นไหน ผมชอบ**ชิ้นนี้**

- c. Give me **those**, I don't like **these**.

เอา**พวกนั้น**ให้ผม ผมไม่ชอบ**พวกนี้**

d. Sinjai and Sunee are good friends. **The former** is a bit more beautiful than **the latter**.

คุณสินใจและคุณสุนีย์เป็นเพื่อนรักกัน คนแรกสวยกว่าคนหลังนิดหน่อย

e. She prefers red **roses** to pink **ones**.

เธอชอบกุหลาบสีแดงมากกว่ากุหลาบสีชมพู

f. This **supermall** is the big **one**.

ห้างสรรพสินค้านี้ใหญ่มาก

g. My **dog** is **the same** specie as yours.

สุนัขของฉันสายพันธุ์เดียวกับของเธอ

6. การแปลสรรพนามไม่เจาะจง หรือ “Indefinite pronoun” เป็นคำสรรพนามที่ไม่ได้เน้นเฉพาะว่าใช้แทนใครหรือสิ่งใดโดยตรง บางครั้งใช้แบบลอยๆ คำเหล่านี้ประกอบด้วย

any	(บางคน, บางสิ่ง)	some	(บางคน, บางสิ่ง)
anyone	(บางคน, ใครก็ได้)	someone	(บางคน, ใครก็ได้)
anybody	(บางคน, ใครก็ได้)	somebody	(บางคน, ใครก็ได้)
anything	(บางสิ่ง, อะไรก็ได้)	something	(บางสิ่ง, อะไรก็ได้)
anywhere	(บางที่, บางแห่ง)	somewhere	(บางที่, บางแห่ง)
all	(ทั้งหมด)	anytime	(เวลาใดก็ได้)
everyone	(ทุกคน)	sometime	(บางครั้ง, บางที่)
everybody	(ทุกคน)	every time	(ทุกครั้ง, ทุกเวลา)
everything	(ทุกสิ่ง)	either	(ใช้ทั้งสอง)
everywhere	(ทุกที่)	neither	(ไม่ใช้ทั้งสอง)
one	(ใครบางคน)	both	(ทั้งสอง, ทั้งคู่)
nothing	(ไม่มีอะไร)	another	(สิ่งอื่น, อย่างอื่น)
none	(ไม่มีใคร)	few	(นิดหน่อย)
no one	(ไม่มีใคร)	several	(มากมาย, ทั้งหลาย)
nobody	(ไม่มีใคร)	many	(มากมาย, ทั้งหลาย)
each	(แต่ละคน, แต่ละอันละ)	most	(ส่วนมาก, ส่วนใหญ่)
others	(คนอื่น)	such	(สิ่งนั้น, สิ่งนี้)

ยังมีคำสรรพนามไม่เจาะจงอื่นๆ อีกจำนวนมาก ซึ่งคำเหล่านี้อาจมีคำแปลที่ไม่คงที่ขึ้นอยู่กับหน้าที่ในประโยคว่าเป็นประธาน (subject) หรือเป็นกรรม (object) ตัวอย่างเช่น

- a. Do you know **anybody** here?  
คุณรู้จัก**ใครบ้าง**ไหมที่นี่
- b. **Anybody** helps me please.  
**ใครก็ได้**ช่วยผมที
- c. **No one** picked up my phone.  
**ไม่มีใคร**รับสายฉันเลย
- d. I didn't see **anyone** in the class.  
ฉันไม่เจอ**ใครเลย**ในห้องเรียน
- e. I am **neither** a liberal nor a conservative.  
ผม**ไม่ใช่**พวกเสรีนิยมหรือหัวโบราณ
- f. **None** of us can pass the midterm test.  
พวกเรา**ไม่มีใครเลย**ที่สามารถสอบกลางภาคผ่าน
- g. Money isn't **everything**.  
เงิน**ไม่ใช่**ทุกสิ่ง
- h. **Everything** fell apart two years ago.  
**ทุกอย่าง**แตกสลายเมื่อสองปีก่อน
- i. **Nobody** is perfect.  
**ไม่มีใคร**ที่สมบูรณ์แบบ

7. การแปลสรรพนามคำถาม หรือ “Interrogative pronoun” เป็นคำศัพท์อีกกลุ่มหนึ่งที่ทำหน้าที่แทนคำนามเพื่อแสดงคำถามในประโยค การแปลบางคำ เช่น “who” (ใคร, อะไร) และ “what” (อะไร) ในบางบริบทควรแปลให้สอดคล้องกับสำนวนภาษาไทย ยกตัวอย่างเช่น

**Who** is she?

ประโยคนี้อาจจะแปลกันว่า “เธอคือใคร” หรือ “เธอเป็นใคร” ฟังดูผิวเผินแล้วเหมือนกับผู้ถามต้องการทราบอาชีพ ยศ ตำแหน่ง หรือหน้าที่การงาน แต่เมื่อพิจารณาถึงความหมายลึกๆ แล้ว เป็นประโยคที่ผู้ถามต้องการทราบชื่อของเขามากกว่า ดังนั้น ควรแปลว่า “เธอชื่ออะไร” จึงจะสื่อใจความได้ตรง

**What** is she?

ประโยคนี้อาจจะสื่อใจความโดยลึกแล้วผู้ถามต้องการทราบอาชีพ ตำแหน่ง หรือหน้าที่การงาน ควรแปลว่า “เธอเป็นอะไร” “เธอเป็นใคร” หรือ “เธอคือใคร”

- a. **Who** is he? เขาชื่ออะไร  
He is Mr. Ray. เขาคือคุณเรย์
- b. **What** is he? เขาเป็นใคร  
He is a teacher. เขาเป็นครู

8. การแปลสรรพนามที่ทำหน้าที่แทนนามที่อยู่ข้างหน้า หรือ “Relative pronoun” ได้แก่ คำเหล่านี้คือ who, whom, whose, which, where, what, when, why, that, และ but คำเหล่านี้ยังทำหน้าที่เชื่อมประโยคหน้าหลังให้สัมพันธ์กัน หรือเป็นประธานและเป็นกรรมของประโยคหลังได้ด้วย เมื่อนำมาใช้เป็น “Relative pronoun” จะมีคำแปลเฉพาะในภาษาไทย (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 93-96) ดังนี้

8.1 who แปลว่า “ผู้ซึ่ง” “ผู้ที่” “คนที่” หรือ “ที่” ตัวอย่างเช่น

- a. The man **who** is standing in that corner is my friend.  
ชายคนที่กำลังยืนอยู่ที่มุมนั้นคือเพื่อนฉันเอง
- b. He is the police **who** arrested me last month.  
เขาคือตำรวจคนที่จับกุมผมเมื่อเดือนที่แล้ว
- c. The man **who** understand me best is my father.  
ผู้ชายผู้ซึ่งเข้าใจฉันมากที่สุดคือบิดาฉันเอง

8.2 whom แปลว่า “ผู้ซึ่ง” “คนที่” หรือ “ที่” ตัวอย่างเช่น

- a. This is the boy **whom** his parent is a millionaire.  
นี่คือเด็กชายผู้ซึ่งพ่อแม่ของเขาเป็นมหาเศรษฐี
- b. The man **whom** I saw at the shop is a thief.  
ชายผู้ซึ่งผมเจอที่ร้านเป็นหัวขโมย
- c. The boy **whom** teacher punished yesterday was absent today.  
เด็กคนที่ครูทำโทษเมื่อวาน วันนี้ไม่มา

8.3 whose แปลว่า “ผู้ซึ่ง...ของเขา” ตัวอย่างเช่น

- a. The boy **whose** teacher has punished yesterday is my friend.  
เด็กชายผู้ซึ่งครูของเขาได้ลงโทษเมื่อวานเป็นเพื่อนผมเอง
- b. Malee is the girl **whose** mother died in Tsunami.  
มาลีคือเด็กสาวผู้ซึ่งมารดาของเธอตายในเหตุการณ์สึนามิ
- c. This is the dog **whose** owner has died.  
นี่คือสุนัขผู้ซึ่งเจ้าของของเขาตายจากไปแล้ว

8.4 which แปลว่า “ที่” หรือ “ซึ่ง” ตัวอย่างเช่น

a. The pen **which** is on that table belongs to me.

ปากกาที่อยู่บนโต๊ะเป็นของผม

b. This is the rose **which** I bought for you.

นี่คือกุหลาบซึ่งผมได้ซื้อมาให้คุณ

c. It's a sight **which** I'll never forget.

มันเป็นภาพที่ฉันไม่เคยลืม

8.5 what แปลว่า “อะไร” “สิ่งใด” หรือ “สิ่งที่” ตัวอย่างเช่น

a. Tell me **what** you want.

บอกฉันถึงสิ่งที่ต้องการ หรือ บอกฉันว่าคุณต้องการสิ่งใด

b. I want to do what I can to make a difference.

ฉันต้องการทำสิ่งที่สามารถสร้างความแตกต่าง

c. **What** we need is a commitment.

สิ่งที่เราต้องการคือความมุ่งมั่น

8.6 when แปลว่า “ที่” หรือ “ซึ่ง” ตัวอย่างเช่น

a. Monday to Friday are the day **when** I go to work.

วันจันทร์ถึงวันศุกร์คือวันที่ฉันไปทำงาน

b. There is only one week **when** she has to go to abroad.

เหลือเพียงหนึ่งสัปดาห์ที่เธอต้องไปต่างประเทศแล้ว

c. That's when I got to know him.

นั่นคือตอนที่ฉันรู้จักเขา

8.7 why แปลว่า “ทำไม” ตัวอย่างเช่น

a. That's the reason **why** she loves him.

นั่นคือเหตุผลที่ว่าทำไมเธอถึงรักเขา

b. Can you translate this sentence into Thai? **Why** not!

คุณช่วยแปลประโยคนี้เป็นภาษาไทยหน่อยได้ไหม **ทำไม**จะไม่ได้ล่ะ

c. Why don't you go to school?

**ทำไม**ไม่ไปโรงเรียน

8.8 That แปลว่า “ที่” หรือ “ซึ่ง” ตัวอย่างเช่น

- a. Singapore is the only country in ASEAN **that** I have not been to.  
สิงคโปร์คือประเทศเดียวในอาเซียนที่ฉันยังไม่เคยไป
- b. There is no one **that** I know in this room.  
ไม่มีใครสักคนที่ผมรู้จักในห้องนี้
- c. He is the one **that** I trust.  
คุณคือคนที่ฉันไว้ใจ

สรุปได้ว่า การแปลสรรพนาม นักแปลต้องพิจารณาจากบริบทและเลือกใช้บุรุษสรรพนามในภาษาไทยให้ตรงกับวัยวุฒิ คุณวุฒิ สถานะทางสังคม วิถีและวัฒนธรรม

## การแปลคำกริยาวิเศษณ์

คำกริยาวิเศษณ์ หรือ “adverb” เป็นกลุ่มคำซึ่งทำหน้าที่ขยายกริยา กริยาวิเศษณ์ด้วยกันเอง ขยายคุณศัพท์ ประโยค สรรพนาม บุพบทวลี หรือแม้กระทั่งจำนวนนับ (สำราญ คำยั้ง, 2557 : 136) เพื่อให้ใจความของคำเหล่านั้นมีความหนักแน่นและตึงขึ้นไปกว่าเดิม ในบางกลุ่มคำจะมีหลักการแปลในภาษาไทยเบื้องต้นดังนี้

1. คำที่ใช้บอกอาการ ลงท้ายด้วย -ly นิยมแปลว่า “อย่าง...” หรือ “...มาก” ตัวอย่างเช่น
  - a. We have to use my money **wisely**.  
พวกเราต้องใช้เงินอย่างฉลาด
  - b. I slept **happily** last night.  
เมื่อคืนฉันหลับอย่างมีความสุข
  - c. She **easily** gets angry with me.  
เธอโกรธผมง่ายมาก
  - e. He lives comfortably in the big city.  
เขาอยู่อย่างสะดวกสบายในเมืองใหญ่
2. คำที่ใช้บอกความถี่ (frequency) แต่ละคำจะมีสำนวนในภาษาไทย ดังนี้
  - a. You should **always** do your best.  
คุณควรทำให้ดีที่สุดเสมอ
  - b. She **always** goes to her grandmother house.  
เธอไปบ้านยายเป็นประจำ

- c. That child **often** walks to school.  
เด็กคนนั้นเดินไปโรงเรียนบ่อยๆ
- d. We **frequently** have dinner together.  
เรากินมื้อค่ำด้วยกันบ่อยๆ
- e. What time do you **usually** leave home?  
คุณมักจะออกจากบ้านกี่โมง / ตามปกติคุณออกจากบ้านกี่โมง
- f. It is generally believed that he was innocent in this murder.  
เป็นที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่าเขาเป็นผู้บริสุทธิ์ในคดีฆาตกรรมครั้งนี้
- g. She **occasionally** go to supermarket.  
หล่อนไปห้างสรรพสินค้าบ้างเป็นครั้งคราว
- h. It **seldom** cold in the south of Thailand.  
ไม่ค่อยจะมีอากาศหนาวในตอนใต้ของประเทศไทย
- i. She **hardly ever** celebrates her birthday.  
หล่อนแทบจะไม่จัดงานวันเกิด
- j. He never speaks English.  
เขาไม่เคยพูดภาษาอังกฤษเลย

3. คำที่ใช้บอกเวลา (time) ที่มีคำว่า “every” นิยมแปลว่า “ทุกๆ” หรือ “ทุก” ตัวอย่างเช่น

- a. He goes to the park **every** evening.  
เขาไปสวนสาธารณะทุกๆ เย็น
- b. They work hard **every** day.  
พวกเขาทำงานหนักมากทุกๆ วัน
- c. That child walks to school **every morning**.  
เด็กคนนั้นเดินไปโรงเรียนทุกเช้า

4. คำที่ใช้บอกเวลาอื่นๆ ตัวอย่างเช่น

- a. We arrived in Mexico **two days previously**.  
เรามาถึงเม็กซิโกเมื่อสองวันก่อน
- b. **Previously**, I used to work at Bangkok.  
ก่อนหน้านี้ ผมเคยทำงานที่กรุงเทพฯ

- c. I haven't slept well **recently**.  
**ก่อนหน้านี้**ผมหลับไม่ค่อยสนิท
- d. **Eventually**, after evening, I arrived at Bangkok.  
**ในที่สุด**เมื่อตกค่ำผมก็ไปถึงกรุงเทพฯ
- e. The environment meeting is held **annually**.  
 การประชุมสิ่งแวดล้อมจัดขึ้น**ทุกๆ ปี**

5. คำที่ใช้บอกสถานที่ แต่ละจะมีคำแปลโดยเฉพาะในภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

- a. here นิยมแปลว่า “ที่นี่” “ขณะนี้” “คราวนี้” “ณ ที่นี้” “จุดนี้” “ตรงนี้” หรือ “ในที่นี้” เช่น
- What are you doing **here**?  
 คุณมาทำอะไร**ที่นี่**
  - Could you stand over **here**?  
 กรุณายืนอยู่**ตรงนี้**ได้ไหม?
- b. around นิยมแปลว่า “ราวๆ” “ราวๆ” “ประมาณ” “สัก” “ทั่ว” “ตลอด” “รอบๆ” หรือ “รอบ (กาย/ตัว/ข้าง)” เช่น
- The mountains towering all **around**.  
 ภูเขาสูงตระหง่านอยู่**รอบๆ**
  - Could I meet you **around** 9:00 am?  
 ฉันขอพบคุณ**สัก** 9 โมงเช้าได้ไหม
  - I am dead tired from working **around** all day.  
 ฉันเหนื่อยแทบตายจากการทำงาน**ตลอด**ทั้งวัน
  - The population in Bangkok is **around** two million.  
 ประชากรในกรุงเทพฯมี**ราวๆ (ประมาณ)** สองล้านคน
- c. there นิยมแปลว่า “ที่นั่น” “นั่นเอง” “ตรงนั้น” “ในชื่อนั้น” หรือ “ด้านนั้น” เช่น
- Don't stand **there**!  
 อย่ายืน**ตรงนั้น**
  - How do I get **there**?  
 ฉันจะไป**ที่นั่น**อย่างไร
  - He doesn't agree with me **there**.

เขาไม่เห็นด้วยกับฉันในข้อนี้

d. somewhere นิยมแปลว่า “ที่ไหนสักแห่ง” “บางแห่ง” หรือ “บางที่” เช่น

- I saw him **somewhere** one month ago.

ฉันเจอเขาที่**ไหนสักแห่ง**เมื่อเดือนที่แล้ว

- **Somewhere** that you want to go is not always safe

**บางแห่ง**ที่คุณอยากไปอาจไม่ปลอดภัยเสมอไป

e. near นิยมแปลว่า “ใกล้” หรือ “เกือบ” เช่น

- She's **near** twenty.

เธอ**เกือบ**อายุ 20 แล้ว

- Her house is **near** the police station.

บ้านของเธออยู่**ใกล้**กับสถานีตำรวจ

6. คำที่ใช้บอกปริมาณ ตัวอย่างเช่น

a. very นิยมแปลว่า “มาก” เช่น

- The teacher scolded her students for being **very** noisy.

ครูตำหนักเรียนเพราะเสียงดัง**มาก**

b. too นิยมแปลว่า “มาก (เกินไป)” หรือ “อีกด้วย” เช่น

- He is **too** proud to be a volunteer.

เขารู้สึกภูมิใจ**มาก**ที่ได้เป็นอาสาสมัคร

- it's **too** difficult to make a decision alone.

ยาก**เกินไป**ที่จะตัดสินใจเพียงผู้เดียว

c. quite นิยมแปลว่า “มาก (ทีเดียว)” หรือ “แทบ” เช่น

- We **quite** agree with him.

พวกเราเห็นด้วยกับเขา**มากทีเดียว**

- I am not **quite** pleased with you.

ฉันไม่ค่อยพอใจคุณ**มากทีเดียว**

d. almost นิยมแปลว่า “เกือบจะ” “แทบ” หรือ “จวนจะ” เช่น

- I am **almost** there.

ฉัน**จวนจะ**ถึงที่นั่นแล้ว

- That scream is **almost** driving me mad.

## เสียงกริตร้องนั้นแทบจะทำให้ฉันบ้า

สรุปได้ว่า คำกริยาวิเศษณ์ส่วนใหญ่จะมีความแปลเฉพาะและมีหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และบางคำไม่มีคำแปลเฉพาะ นักแปลจึงต้องดูจากบริบทและความเหมาะสมที่จะเลือกกว่าควรใช้คำแบบใดจึงจะทำให้ได้ใจความที่โพเราะในภาษาไทย

### การแปลคำที่มีความหมายหลายนัย

คำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมากเมื่อเปิดดูคำแปลในพจนานุกรมแล้วจะพบว่ามีคำแปลในภาษาไทยให้เลือกหลายคำ บ่อยครั้งที่สร้างความสับสนให้กับนักแปลที่ยังไม่ชำนาญว่า ควรเลือกใช้คำใดและความหมายที่แท้จริงคืออะไร สำหรับหลักการเบื้องต้น คือ เมื่อนักแปลประสบกับสถานการณ์เช่นนี้ สิ่งแรก คือ การตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรม ประกอบกับพิจารณาบริบทของประโยคหรือข้อความทั้งหมดอย่างถี่ถ้วนเสียก่อน (อัจฉรา ไส้สัตรีกุล, 2554 : 63) และตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ลักษณะการใช้ บทบาทหน้าที่ในประโยค ความหมายโดยรวมของประโยค นำมาวิเคราะห์เพื่อให้สามารถเลือกความหมายได้อย่างถูกต้องขึ้น (ปรีญา อุณรัตน์, 2548 : 25) ตัวอย่างเช่น คำว่า “line” มีความหมายหลายนัยตามบริบท ดังนี้

1. The ball went over **the line**.  
ลูกบอลออกนอกเส้น
2. They were all waiting on **the starting line**.  
ทุกคนรออยู่ที่จุดเริ่มต้น
3. She has **find line** around her eyes.  
หล่อนมีรอยตีนการรอบขอบตา
4. The police couldn't arrest him because he'd fled across **the state line**.  
ตำรวจไม่สามารถจับเขาได้เนื่องจากเขาหนีเข้าไปในชายแดน
5. The river serves as **the line** of demarcation between the two counties.  
แม่น้ำเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างสองประเทศ
6. If you'll hold the **line** a moment I'll hand you over to someone who might be able to help.  
ถือสายรอสักครู่นะค่ะ ฉันจะโอนสายไปให้กับผู้ที่อาจช่วยได้

7. He was stuck in **a line** of traffic.

เขาติดอยู่บน**ทาง**จราจร

8. **Mainline services** can be very quick, but travelling on **the branch lines** is much slower.

**เส้นทางบริการหลัก**ยังคงคล่องตัว แต่การเดินทางบน**เส้นทางย่อย**จะชะลอตัวมาก

9. The police are confident that this **new line** of inquiry will lead them to the murderer.

ตำรวจมีความมั่นใจว่า**วิธีใหม่**ในการสืบสวนจะนำไปสู่ตัวฆาตกร

10. We cannot agree with their **line of reasoning**.

พวกเราไม่เห็นด้วยกับ**แนวคิด**ของพวกเขา

12. They were taken while on a reconnaissance mission **behind enemy lines**.

พวกเขาถูกจับได้ขณะที่ทำการลาดตระเวนใน**แนวเขตข้าศึก**

13. The troops took up their battle positions at **the front line**.

กองกำลังได้รุกไปถึงจุดสู้รบ**แนวหน้า**

14. We managed to break through **enemy lines**.

พวกเราสามารถฝ่า**ด่านศัตรู**ออกมาได้

15. The largest **shipping line** is Arcadia.

**สายการเดินเรือ**ที่ใหญ่ที่สุดได้แก่อาร์เคเดีย

16. I won't fly with **an airline** that has a bad safety record.

ฉันจะไม่บินกับ**สายการบิน**ที่มีประวัติความปลอดภัยที่ไม่ดี

17. Just **a line** to say thank you.

แค่**ข้อความ**เพื่อกล่าวขอบคุณ

18. I'm terrified of forgetting my **lines**, and we've got our first rehearsal tomorrow.

ฉันกลัวว่าจะลืม**บทพูด**ของฉันจังเลย และเราจะมี การฝึกซ้อมครั้งแรกในวันพรุ่งนี้ด้วย

19. The computer screen displays 80 characters **per line**.

หน้าจอคอมพิวเตอร์แสดงผลได้ 80 ตัวอักษร**ต่อบรรทัด**

20. She got 200 **lines** for swearing at her teacher.

เธอคัด **200 บรรทัด** เพราะพูดคำสบถกับครู

21. "What **line** of work are you in?" "I'm an artist."

"คุณทำงานอยู่ใน**สายงาน**อะไร" "ผมเป็นศิลปิน"

22. I meet some very interesting people in my **line of business**.

ฉันเจอคนที่น่าสนใจมากคนหนึ่งใน**สายงานธุรกิจ**ของฉัน

23. There are discounts on many items from our **older lines**.

มีการลดราคาจาก**สินค้าคงคลัง**หลายรายการ

สรุปได้ว่า จากตัวอย่างที่ยกมาจะพบว่าคำว่า “line” เมื่ออยู่ในบริบทต่างๆ ของประโยค สามารถสื่อความได้มากมาย ดังนั้น นักแปลต้องสังเกตและแปลให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและสำนวนที่นิยมใช้ในภาษาไทยด้วยเช่นกัน

### การแปลคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน

คำที่มีความหมายเหมือนกัน เรียกว่า “synonym” คำเหล่านี้บางสถานการณ์สามารถใช้แทนกันได้บ้างและมีใจความที่คล้ายคลึงกัน บางสถานการณ์ไม่สามารถใช้แทนกันได้และอาจทำให้ความหมายคาดเคลื่อน นักแปลต้องพิจารณาเลือกคำแปลให้มีความเหมาะสมกับบริบท เพื่อให้สามารถถอดใจความได้ตรง และถูกต้องตามรูปประโยคที่ต้องการสื่อ ตัวอย่างเช่น

1. คำว่า “intelligent” “clever” “bright” “wise” “smart” และ “sharp” ที่สื่อความว่า “ฉลาด” ตัวอย่างเช่น

a. Albert Einstein was the most **intelligent** scientist in the 20<sup>th</sup> century.

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เป็นนักวิทยาศาสตร์ที่**อัจฉริยะ**ที่สุดในศตวรรษที่ 20

b. She is a most **clever** girl in our class.

หล่อนเป็นคน**ฉลาด**ที่สุดในห้อง

c. A **bright** student can solve this math problem in a second.

นักเรียนที่**สมองไว**สามารถแก้โจทย์คณิตศาสตร์นี้ได้รวดเร็ว

d. You had made a very **wise** decision to save money for now.

คุณตัดสินใจอย่าง**ชาญฉลาด**มากที่เก็บเงินตั้งแต่ตอนนี้

e. She's **smart** enough to know she can't run the business without him.

หล่อน**ฉลาด**พอที่จะรู้ว่าไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้โดยหากปราศจากเขา

f. Our new colleague has a very **sharp** ears and eyes.

เพื่อนร่วมงานใหม่ของพวกเรามี**หูตาไว** (ฉลาด) มาก

คำว่า “intelligent” มีความหมายในเชิงความรู้ความสามารถและสติปัญญาที่มีความลุ่มลึกในระดับสูงระดับหัวกะทิ คำว่า “clever” และ “bright” เป็นการเรียนรู้หรือวางแผนต่างๆ อย่างรวดเร็วและ

ง่ายตาย มีไหวพริบปฏิภาณ คำว่า “wise” เป็นการบ่งบอกถึงความสามารถในการตัดสินใจจากประสบการณ์และวิธีการอย่างชาญฉลาด คำว่า “smart” หมายถึงไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ส่วนคำว่า “sharp” คือ สามารถในการสังเกตรู้และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์อย่างรวดเร็ว และเป็นคำที่นิยมใช้ในด้านลบ

2. คำว่า “minister” “monk” “priest” “preacher” และ “pastor” ที่สื่อความว่า “นักบวช” หรือ “พระ” ตัวอย่างเช่น

- a. He was a **minister** at our local church.  
ท่านเป็น**บาทหลวง**ประจำโบสถ์ในหมู่บ้านของพวกเรา
- b. I was left out from **monkhood** for 2 years.  
ฉันลาสิกขาจากความเป็น**พระ**ได้ 2 ปีแล้ว
- c. He have been training to be a Catholic **priest** for 10 years.  
เขาได้ฝึกฝนเพื่อเป็น**พระคาทอลิก**เป็นเวลา 10 ปีแล้ว
- d. V. Vajiramedhi is one of the most popular **preachers** in this time.  
ท่าน ว. วชิรเมธี เป็นหนึ่งใน**พระนักเทศน์**ที่มีชื่อเสียงในยุคนี้
- e. He was appointed **pastor** of the Protestant churches.  
ท่านได้รับแต่งตั้งเป็น**บาทหลวง**ประจำโบสถ์โปรเตสแตนต์
- f. All marriages in Christian were to be solemnized by the **clergy**.  
การแต่งงานในคริสต์เดียนจะประกอบพิธีโดย**พระ**

คำว่า “minister” คือ การใช้เรียกนักบวชระดับผู้นำของชาวคริสต์เดียนนิกายโปรเตสแตนต์กลุ่มคริสตจักรเพรสไบทีเรียน (Presbyterian Churches) ที่ทำหน้าที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คำว่า “monk” ใช้เรียกนักบวชชายในศาสนาพุทธ คำว่า “priest” หมายถึงนักบวชทั่วไปใช้ได้กับทุกศาสนาและทุกลัทธิ นักแปลต้องดูบริบทโดยรอบจากเนื้อหาจึงจะทราบว่าจะหมายถึงนักบวชในศาสนาใด คำว่า “preacher” ใช้เรียกนักบวชที่มีความสามารถหรือทำหน้าที่แสดงธรรมในศาสนานั้นๆ สามารถใช้ได้กับทุกศาสนา คำว่า “pastor” ใช้เรียกบาทหลวงในคริสต์ศาสนา ที่อยู่ประจำโบสถ์คอยดูแลรักษาคริสตชน ซึ่งคล้ายๆ กับคำว่า เจ้าอาวาสในพระพุทธศาสนา และคำว่า “clergy” ใช้เรียกผู้ที่ได้รับศีลบวชหรือผ่านพิธีบวชเพื่อปฏิบัติหน้าที่รับใช้ศาสนาคริสต์

สรุปได้ว่า การแปลคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน นักแปลต้องพิจารณาจากบริบทโดยรอบ และสืบค้นค้นความหมายเชิงลึกและประวัติของคำดังกล่าวได้จากผู้เชี่ยวชาญหรือจากแหล่งข้อมูลเอกสาร เช่น พจนานุกรม หรือ สารานุกรม

## การแปลคำกำกวม

คำศัพท์กำกวมในระดับคำ เรียกว่า “lexical ambiguity” เกิดจากประโยคที่ไม่มีบริบทให้เลือก เพื่อทำความเข้าใจว่าประโยคดังกล่าวสื่อความที่แท้จริงถึงอะไร และเกิดการสื่อสารทั้งจากผู้ส่งสาร และผู้รับสารที่ไม่เข้าใจบริบทของกันและกัน ทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดความเข้าใจความหมายของข้อมูล ได้รับผิดพลาด นักแปลจึงต้องระมัดระวัง (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2546 : 45) ตัวอย่างเช่น

a. Pass me the **mouse**!

คำว่า “mouse (n.)” ที่เป็นคำนามที่คุ้นเคยโดยทั่วไปหมายถึง “หนู” “เมาส์ (อุปกรณ์คอมพิวเตอร์)” และ “คนขี้อาย” แต่ด้วยประโยคนี้อยู่โดดๆ ไม่มีบริบทให้พิจารณาคำแปลที่แท้จริงเลย ทำให้ยากแก่การแปล อย่างไรก็ตามหากนักแปลพิจารณาความเป็นไปได้ คำที่ควรเลือกแปลน่าจะเป็น “เมาส์” มากกว่า ดังนั้นควรแปลว่า “ส่งเมาส์ให้ฉันหน่อย” และตัวอย่างประโยคที่มีความชัดเจน สามารถเลือกใช้คำแปลได้อย่างถูกต้อง เช่น

- He uses a computer by moving a **mouse**.

เขาใช้คอมพิวเตอร์โดยการเลื่อนเมาส์

- Malee is a quiet **mouse** in the classroom.

มาลีเป็นคนขี้อายมากในห้องเรียน

- There is a **mouse** in the ceiling.

มีหนูอยู่ในเพดานบ้าน

b. He is sitting in the **bank**.

คำว่า “bank (n.)” ที่เป็นคำนามแปลว่า “ธนาคาร” หรือ “ฝั่งแม่น้ำ” ตามรูปประโยค ยากแก่การเลือกใช้ และสื่อใจความทั้งสองแบบ นักแปลสามารถเลือกแปลแบบใดแบบหนึ่งได้ นั่นคือ “เขากำลังนั่งอยู่ในธนาคาร” หรือ “เขากำลังนั่งอยู่ที่ฝั่งแม่น้ำ” และตัวอย่างประโยคที่มีความชัดเจน สามารถเลือกใช้คำแปลได้อย่างถูกต้อง เช่น

- His house settled on **the bank** of Nan River.

บ้านของเขาอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน่าน

- **The Bank** of Thailand started operations on December 10, 1942.

ธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2485

c. I wrote the **note** yesterday.

คำว่า “note (n.)” ที่เป็นคำนามแปลว่า “การบันทึก” “หนังสือ” “เอกสาร” “เงิน” หรือ “โน้ตดนตรี” เป็นต้น ประโยคตัวอย่างที่ยกมามีความกำกวมในการแปล อาจเลือกแปลได้ ดังนี้ “ฉันเขียนโน้ตเพลงเมื่อวาน” “ฉันจดบันทึกเมื่อวาน” หรือ “ฉันเขียนหนังสือเมื่อวาน” และตัวอย่างประโยคที่มีความชัดเจน สามารถเลือกใช้คำแปลได้อย่างถูกต้อง เช่น

- I started taking **notes** about the people around me.

ฉันเริ่มเขียนบันทึกเกี่ยวกับผู้คนรอบๆ ตัว

- Do you need a sick **note** from a doctor?

คุณต้องการหนังสือรับรองแพทย์หรือไม่

- He has only a ten dollar **note** in his pocket.

เขามีธนบัตรสิบดอลลาร์เพียงใบเดียวอยู่ในกระเป๋า

- Do-Re-Mi are the basic musical **note**.

โด-เร-มี เป็นโน้ตดนตรีขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การแปลคำกำกวม นักแปลต้องพิจารณาจากประโยคโดยรวมและลองแปลในเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบคำแปลที่ได้ว่าควรแปลแบบใดที่สามารถสื่อความได้

## บทสรุป

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำ ได้แก่ คำที่เป็นประธานในประโยค “structural subject” ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้องและประโยคขออนุญาตให้ละคำแปล คำที่ทำหน้าที่นำหน้านาม “a” และ “an” ให้ละคำแปลเมื่อไม่เจาะจงสิ่งใด เมื่อเน้นจำนวนแปลว่า “หนึ่ง” เมื่อบอกอัตราส่วนแปลว่า “ละ” ส่วน “the” แปลว่า “นั้น” เมื่อใช้นำหน้านามที่กล่าวซ้ำ ส่วนการแปลคำนาม ถ้าอยู่ในรูปพหูพจน์ แปลว่าขึ้นต้นว่า “บรรดา” “พวก” หรือ “เหล่า” หรือแปลลงท้ายว่า “ทั้งหลาย” หรือ คำที่เป็นชื่อวิชาความรู้ศาสตร์ต่างๆ ชื่อโรคและศัพท์เฉพาะทางแม้จะมีรูปเป็นพหูพจน์ให้แปลอย่างเอกพจน์ และบางคำนามจำเป็นต้องเพิ่มลักษณนามลงไปเพื่อให้ได้ใจความในภาษาไทย คำนามกลุ่มอาการนามและคำที่ผันมาเป็นคำนามจะแปลว่าขึ้นต้นว่า “การ” หรือ “ความ” ส่วนคำนามเกี่ยวกับครอบครัวให้ดูบริบทในประโยคเพื่อระบุสถานะทางเครือญาติได้ และในการแปลสรรพนาม นักแปลต้องยึดสำนวนและวัฒนธรรมของไทยเป็นสำคัญ โดยใช้คำสรรพนามให้มีความเหมาะสมกับ เพศ วัย การศึกษา สถานะทางสังคม คำที่มีความหมายหลายนัยหรือคำกำกวม ควรศึกษาความหมายที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษาเสียก่อนแล้วลองแปลในเบื้องต้น เพื่อพิจารณาเลือกคำที่มีความหมายถูกต้องที่สุด

**แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 4**  
**การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย**  
**ในระดับคำ (1)**

**คำชี้แจง :** จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความพอสังเขป

1. หลักในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำมีขั้นตอนในเบื้องต้นอย่างไร
2. มีหลักในการแปลคำประธานอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) There you go, students. Your homework.  
2) Meeting ! Here we go again!
3. คำนำหน้านามมีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) He has an expensive car.  
2) A mammon is an extinct animal.
4. พจน์ของนามมีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) Thai politics are interesting.  
2) NGO stands for non-governmental organization.
5. มีหลักการแปลสรรพนามอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) Daddy, I will go to the market. Do you need anything?  
2) What I want is not what you want.
6. มีหลักในการแปลกริยาวิเศษณ์อย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) I live in my old house happily and peacefully.  
2) Why don't you drive carelessly along the road?
7. มีวิธีการแปลคำที่มีความหมายหลายนัยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) How many book do you need to book in this fair?  
2) My knowledge of English language is fair.
8. มีหลักในการแปลคำที่มีความหมายเหมือนกันอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร  
1) I plant an apple on the earth.  
2) A can fell to the ground.

9. ศึกษาความหมายพร้อมยกตัวอย่างประกอบคำเหล่านี้ “concept” “idea” “notion” และ “opinion” ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

10. มีหลักในการแปลคำกำกวมอย่างไร และบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

- 1) The bachelor boy has already got a bachelor degree.
- 2) Give me a ring whenever you reach to your home.

## เอกสารอ้างอิง

- ปรีญา อุรรัตน์. (2548). **การแปลอังกฤษเป็นไทย แนวคิดและวิธีการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 8).  
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- เลิศ เกษรคำ. (2551). **Grammar and Techniques of the English language revised edition**.  
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- วรรณถ วิมลเฉลา. (2539). **คู่มือสอนแปล**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ :  
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชญ์ กอปรสิริพัฒน์. (2549). **การแปลตามหลักภาษาศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม :  
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2555). **แปลได้แปลดี ทักษะการแปลสำหรับผู้เรียนในมหาวิทยาลัย**.  
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- \_\_\_\_\_. (2546). **การแปลขั้นสูง Advance Translation**. กรุงเทพฯ :  
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สำราญ คำยิ่ง. (2557). **Advance English Grammar For High Learner**. (พิมพ์ครั้งที่ 5).  
กรุงเทพฯ : อรทัย พรินดีง.
- อัจฉรา ไส้สัทรูโกล. (2554). **จุดมุ่งหมาย หลักการและวิธีการแปล**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี:  
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.